

ADVIES UITGEBRACHT
DOOR DE ECONOMISCHE EN SOCIALE RAAD
VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
TIJDENS ZIJN ZITTING VAN 15 FEBRUARI 2001

inzake

**het voorontwerp van besluit tot invoering van een terugnameplicht voor
bepaalde afvalstoffen met het oog op hun nuttige toepassing of verwijdering**

VOORONTWERP VAN BESLUIT TOT INVOERING VAN EEN TERUGNAMEPLICHT VOOR BEPAALDE AFVALSTOFFEN MET HET OOG OP HUN NUTTIGE TOEPASSING OF VERWIJDERING.

Advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 15 februari 2001

Aanhangigmaking

De Raad heeft vanwege de bevoegde Minister een verzoek tot advies ontvangen betreffende het voorontwerp van besluit tot invoering van een terugnameplicht voor bepaalde afvalstoffen met het oog op hun nuttige toepassing of verwijdering.

Overwegende dat het voorontwerp van ordonnantie een weerslag kan hebben op de economische en sociale ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, brengt de Raad in aansluiting op de werkzaamheden van zijn commissie ad hoc, die op 18 en 30 januari en 5 februari 2001 is bijeengekomen, het volgend advies uit.

Algemene overwegingen

De intergewestelijke coherentie

De Raad stelt vast dat de nota aan de Regering betreffende het ontwerp van besluit verduidelijkt dat de drie gewestelijke Ministers van Leefmilieu overleg hebben gevoerd en een coördinatie tot stand hebben gebracht, zowel op het niveau van de termijnen voor de invoering van de terugnameplicht als op het niveau van de doelstellingen in termen van inzameling en verwerking van het beoogde afval. De Raad dringt er dan ook op aan dat deze coördinatie zo ruim mogelijk zou verlopen en een harmonisering van de modaliteiten voor de terugnameplicht in de drie gewesten zou nastreven.

Elke tegenstrijdigheid in de reglementaire doelstellingen, in de uitvoeringsmodaliteiten van de verplichting of in de aard van de economische en statistische gegevens die van de ondernemingen worden vereist, zou immers de effectieve invoering van de verplichting door met name de invoerders en producenten of de onderhandelingen over milieuovereenkomsten ingewikkeld en ondoeltreffend maken.

De Raad dringt er eveneens op aan dat men de definities en termijnen van de reglementering zou afstemmen op de definities en termijnen van de Europese richtlijnen.

Het principe en de modaliteiten van de terugnameplicht

De Raad stelt vast dat artikel 3 de terugnameplicht niet definieert, maar enkel het doel en de procedure ervan beschrijft. Hierbij hanteert men het principe van '1 tegen 0', dat de kleinhandelaar ertoe verplicht om van de consument elke afvalstof fysiek terug te nemen die overeenstemt met de producten die hij verkoopt, ook al schaft de consument zich geen enkel vervangproduct aan. Aldus wordt elke kleinhandelaar een mogelijke inzamelaar en bezitter van afval.

Deze toestand dreigt praktische opslagmoeilijkheden voor de betrokken kleinhandelaars te doen ontstaan: gebrek aan beschikbare ruimte, veiligheidsproblemen, ... Het bezit en de opslag van afval creëren bovendien, naargelang de aard van dit afval, vergunde inrichtingen waarvoor voor elk geval afzonderlijk milieuvergunningen en/of beoordelingsstudies van de weerslag van de activiteit op het leefmilieu zijn vereist. Deze procedures zijn bijzonder zwaar en moeilijk verenigbaar met het bijkomstig karakter van het geheel der maatregelen, dat de uitvoering van de terugnameplicht vereist, in het bijzonder wanneer de terugnameplichtige een kleine detailhandelaar is.

Op dezelfde wijze zijn het bezit en de verstrekking van geneesmiddelen strikt gereguleerd op het federaal niveau en mogen deze enkel in het kader van een gewestelijke reglementering het voorwerp van een specifieke reglementering uitmaken.

Artikel 3 organiseert de fysieke procedure van de terugnameplicht doorheen de verschillende fases van de commercialisering van een product. Daardoor dreigt het in conflict te komen met enkele bestaande en efficiënte maatregelen, die werden ingevoerd in het kader van de overeenkomsten die met de gewestelijke overheden werden afgesloten (zie het stelsel van de afgedankte voertuigen, banden, batterijen, ...) of nog worden uitgewerkt (afval van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, loodaccu's, gebruikte frituurolieën en -vetten, afvalolieën, ...).

Bijgevolg is de Raad van oordeel dat men de terugnameplicht moet zien als een verplichting om de doelstellingen te bereiken, die het reglement inzake inzameling, recycling en herwaardering voorziet, en dus niet als een fysieke terugname van afval.

De overheid zal de verwezenlijking van de reglementaire doelstellingen immers kunnen controleren in het kader van de toepassing van de milieuovereenkomsten of bij de erkende organen die met de gezamenlijke uitvoering van de terugnameplicht voor hun leden zijn belast. De controle van de ondernemingen, die ervoor zouden hebben gekozen om de terugnameplicht individueel uit te voeren, zal betrekking hebben op de naleving van het Bijzonder Plan voor de Preventie en het Beheer van Afvalstoffen, dat hen werd opgelegd.

Dientengevolge vraagt de Raad om alle punten van artikel 3 te vervangen door één enkele bepaling, die de volledige distributieketen van de beoogde producten aan de terugnameplicht onderwerpt, naar het voorbeeld van de Vlaamse reglementering (VLANEA, artikel 3.1.1.1). Deze bepaling moet stipuleren dat 'de producenten, invoerders, verdelers en kleinhandelaars aan een terugnameplicht worden onderworpen om aldus de in de hoofdstukken II tot XI vastgestelde doelstellingen te verwezenlijken'.

De milieuovereenkomst

De Raad meent dat de organisatie van de specifieke modaliteiten voor de terugnameplicht, in het kader van een harmonieuze overeenkomst waarover er tussen de drie Gewesten en een federatie of groepering van ondernemingen onderhandelingen werden gevoerd, de beste waarborg vormt voor een optimale uitvoering van de terugnameplicht. Men moet hierbij rekening houden met de eigenschappen van de producten, de activiteiten en het cliënteel in de betrokken sectoren.

In de huidige tekst van het ontwerp van besluit dekken de milieuovereenkomsten enkel de bepalingen van de hoofdstukken III tot XI (zie artikel 21 van het ontwerp van besluit), maar niet de andere bepalingen van het ontwerp van besluit, en meer in het bijzonder deze van hoofdstuk II die met name betrekking hebben op de fysieke procedure van de terugnameplicht die in artikel 3 aan bod komt, en op de aan de overheid te bezorgen statistische en economische gegevens die in artikel 6 worden voorzien.

Bijgevolg zou de milieuovereenkomst niet mogen afwijken van de bepalingen van het voormelde artikel 3. Zonder wijzigingen zouden deze bepalingen immers in tegenspraak zijn met de mechanismen die in gang werden gezet in het kader van verschillende geldende of toekomstige overeenkomsten (zie in dit laatste geval bijv. het ontwerp van overeenkomst betreffende de terugnameplicht voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur).

De uitvoering van de milieuovereenkomst moet bijgevolg door alle bepalingen betreffende de terugnameplicht worden nageleefd.

Dientengevolge vraagt de Raad om artikel 21 te wijzigen door de termen 'van de hoofdstukken III tot XI' te vervangen door 'van de hoofdstukken II tot XI'.

Tevens is de Raad van mening dat de onderhandelingen over en het afsluiten van milieuovereenkomsten, die gezamenlijke oplossingen voor de terugnameplicht organiseren, moeten worden voorbehouden aan beroepsfederaties of bedrijfsgroeperingen en niet aan individuele ondernemingen. De onderhandelingen over individuele overeenkomsten zouden immers kunnen leiden tot een opeenstapeling van bijzondere stelsels en tot concurrentieverstorende elementen.

De Raad stelt bijgevolg voor om § 2 van artikel 19 te wijzigen en in de eerste regel de woorden « hetzij rechtstreeks » te schrappen.

Beroep doen op verenigingen en vennootschappen met een maatschappelijk oogmerk

Het ontwerp voorziet dat de organisaties die voor de terugnameplicht zijn erkend, evenals de milieuovereenkomsten, zullen moeten garanderen dat er bij de verenigingen en vennootschappen die zich inzetten voor het inzamelen, sorteren, recycleren en nuttig toepassen van afvalstoffen werkgelegenheid met een maatschappelijk oogmerk wordt uitgebouwd (artikels 15^{9°} en 17).

De Raad stelt vast dat het begrip 'werkgelegenheid met een maatschappelijk oogmerk' niet wordt gedefinieerd. Hij vraagt om dit begrip te verduidelijken en bevoegdheids- en veiligheidscriteria voor dergelijke banen vast te stellen.

De verwerking van bepaalde afvalcategorieën kan immers problemen stellen in termen van kwaliteit van het product na de nuttige toepassing, evenals in termen van veiligheid of bekwaamheid van de werknemers die dit afval moeten verwerken.

De Raad is dientengevolge van mening dat het beroep op een bepaald soort werknemers moet variëren in functie van de aard van het verwerkte afval, en niet systematisch mag worden opgelegd.

Ten slotte dringt de Raad erop aan dat de verenigingen en vennootschappen die zich inzetten voor het inzamelen, sorteren, recycleren en nuttig toepassen van afvalstoffen door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten worden erkend.

Bijzondere overwegingen

Men dient in de overwegingen naar het advies van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verwijzen.

Hoofdstuk I. Algemeenheden

Artikel 1 : de definities

5° : verdelers : de woorden « voor rekening van één of meerdere producenten of invoerders » schrappen.

De definitie van het ontwerp is immers te beperkend en moet worden uitgebreid tot alle natuurlijke of rechtspersonen, die in het Brussels Gewest producten aan één of meerdere kleinhandelaars verdelen, los van het feit dat ze deze producten al dan niet voor rekening van één of meerdere producenten of invoerders verdelen.

10° : band : aan de opsomming van de soorten banden moet men de banden voor bestelwagens toevoegen.

12° : elektrische en elektronische apparatuur : men moet uitdrukkelijk de medische apparatuur uit de definitie van deze toestellen verwijderen.

Het ontwerp definieert de elektrische en elektronische apparatuur, maar niet het afval van deze apparatuur. De Raad stelt voor om het afval van elektrische en elektronische apparatuur als volgt te definiëren : elk elektrisch of elektronisch apparaat met zijn voornaamste onderdelen, waarvan de consument afstand doet of van plan is of verplicht is afstand te doen.

13° : men stelt voor om de definitie van 'vervallen geneesmiddel' uit te breiden tot de 'ongebruikte geneesmiddelen' en de term 'houder' te vervangen door 'patiënt'.

Evenmin definieert het ontwerp het fotografisch afval, terwijl het inzamelingsdoelstellingen voor dit afval voorziet. De Raad vraagt dat het ontwerp de toepassings sfeer van deze bepaling zou definiëren.

Ten slotte zal men ook het Instituut, dat het ontwerp van besluit vermeldt, moeten definiëren.

Artikel 2 : inwerkingtreding

De Raad stelt vast dat het besluit voor de vijf afvalcategorieën in de 1ste alinea van artikel 2 onmiddellijk in werking treedt.

Deze bepaling is niet conform de bepalingen van de reeds afgesloten of toekomstige milieu-overeenkomsten, die aanpassingstermijnen voorzien om de sectoren de tijd te geven om de ondernemingen en consumenten tot deze nieuwe verplichtingen te sensibiliseren en de sectoren en ondernemingen in staat te stellen om hiertoe de noodzakelijke praktische maatregelen te nemen.

De onmiddellijke inwerkingtreding is evenmin conform de bepalingen van de Europese richtlijnen, die het kader van de voornoemde overeenkomsten vormen.

De Raad stelt diensgevolge voor om artikel 2 te vervolledigen door vóór de 1ste alinea de volgende tekst toe te voegen : « Bij gebrek aan een specifieke termijn, vastgesteld door een milieuovereenkomst in toepassing van artikels 16 en volgende, treedt het onderhavige besluit in werking binnen de 12 maanden na zijn publicatie ».

Artikel 2, 3° : stelsel voor de vervallen geneesmiddelen

Er bestaan in het Vlaams Gewest en in het Waals Gewest twee vrijwillige voorzieningen voor terugname van vervallen geneesmiddelen afkomstig van gezinnen. Deze zijn ontstaan uit akkoorden met apothekers, groothandelaars-verdelers en de geneesmiddelenindustrie. Deze vrijwillige akkoorden berusten op geen enkel reglementair voorschrift betreffende het opleggen van de terugnameplicht voor vervallen of 'ongebruikte' geneesmiddelen. Aangezien deze vrijwillige akkoorden hun efficiëntie hebben bewezen, werd er overigens noch in de Waalse reglementering, noch in de Vlaamse reglementering geen enkele formele terugnameplicht voor vervallen geneesmiddelen ingevoerd (evenmin in de laatste versie van het ontwerp van besluit tot wijziging van het VLAREA). De betrokken sectoren dringen aan op een goede werking van de ingevoerde vrijwillige stelsels, evenals op hun wil om de uitvoering van hun verbintenissen voort te zetten.

Ter wille van de reeds vermelde intergewestelijke coherentie, stelt de Raad diensgevolge voor dat de vrijwillige voorzieningen in het Vlaams en het Waals Gewest tot het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zouden worden uitgebreid.

Tevens dringt hij aan op het federaal karakter van de reglementering betreffende de grootschalige productie en distributie van geneesmiddelen en hun dispensatie (...). Hij wijst er dus op dat het Brussels Gewest geen bevoegdheid heeft om terzake wetten te maken. In dit opzicht is de Raad van mening dat de terugname van vervallen of 'ongebruikte' geneesmiddelen via het Agentschap Net Brussel (artikel 3 aan het eind van het ontwerp) niet conform de voormelde federale reglementering is. Deze legt immers zeer strikte voorwaarden op voor het bezit van geneesmiddelen (vergunning uitgereikt door de Minister van volksgezondheid, aanwezigheid van een titulair apotheker, enz.). De Raad drukt in het bijzonder zijn grote ongerustheid uit over de mogelijke gevaren voor de volksgezondheid, die zouden kunnen worden berokkend door de terugname van geneesmiddelen door ketens die aan de controle van een titulair apotheker ontsnappen.

Dientengevolge stelt de Raad voor om de vervallen of 'ongebruikte' geneesmiddelen uit de toepassings sfeer van de terugnameplicht te halen en punt 3 van artikel 2 te schrappen. Zoniet vraagt hij om de terugname van deze producten te organiseren via een keten, die conform de farmaceutische reglementering is (met name via de apotheken), met uitzondering van de keten beoogd in artikel 3, laatste alinea, punten 1 en 2 (Agentschap Net Brussel).

Hoofdstuk II. De uitvoering van de terugnameplicht

Artikel 3 : uitvoering van de terugnameplicht

De Raad verwijst naar zijn algemene overwegingen. Deze bepaling kan in haar huidige formulering niet worden gehandhaafd.

Artikel 4 : naleving van de terugnameplicht

De Raad bevestigt dat de naleving van de terugnameplicht onder de globale verantwoordelijkheid valt van de hele keten, die een product uiteindelijk op de markt brengt.

Bijgevolg moet men het eerste deel van artikel 4 als volgt formuleren : « Teneinde hun terugnameplicht na te komen, kunnen de producenten, invoerders, verdelers en kleinhandelaars : ... ».

Anderzijds moet men punt 3 van artikel 4 als volgt wijzigen : « ofwel met het Gewest een milieuovereenkomst sluiten met de bedoeling de realisatie van de doelstellingen van het onderhavig besluit te waarborgen ».

Artikel 6 : aan het Instituut te bezorgen informatie en statistieken

De producenten en invoerders zijn niet noodzakelijk op de hoogte van de bestemming van de producten die ze op de markt brengen en kunnen dikwijls geen per gewest opgesplitste kwantitatieve informatie verstrekken. Hooguit zouden ze samen met het Instituut op basis van schattingen forfaitaire verdeelsleutels kunnen vaststellen.

De Raad vraagt om punt 1 van artikel 6 als volgt op te maken : « een schatting van de totale hoeveelheid producten die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op de markt zijn gebracht, uitgedrukt in kg, zonodig op basis van een samen met het Instituut vastgestelde verdeelsleutel ». Dientengevolge kan de 2de alinea van artikel 6, die stipuleert dat de statistieken betreffende punt 1 door een bedrijfsrevisor of een accountant voor echt moeten worden verklaard, niet worden uitgevoerd. Deze alinea moet dus worden geschrapt.

Artikel 7 : het plan voor de preventie en het beheer van afvalstoffen

§ 1 van artikel 7 moet als volgt worden geformuleerd : « De producenten, invoerders, verdelers en kleinhandelaars die de terugnameplicht individueel uitoefenen, dienen een Plan voor de Preventie en het Beheer van Afvalstoffen op te maken dat de volgende elementen en verbintenissen bevat : ... ».

In verband met § 2 van artikel 7 betreffende de 'werkgelegenheid met een maatschappelijk oogmerk' verwijst de Raad naar zijn algemene overwegingen.

Artikel 8, § 2

In de tweede alinea dient men 'voorzien in artikel 8' te vervangen door 'voorzien in artikel 7'.

Artikel 11 : vaststellen van een zekerheid

Deze vereiste impliceert voor de onderneming bijzonder zware maatregelen ter vastlegging van kapitaal en kan de normale vervulling van de terugnameplicht in de weg staan. Bovendien maakt het ontwerp in zijn huidige formulering geen onderscheid tussen de onderneming die de overeenkomst individueel nakomt en de onderneming die zich aansluit bij een erkend orgaan.

Dientengevolge vraagt de Raad om deze bepaling uit het ontwerp weg te laten.

Van zijn kant vraagt het ABVV om deze bepaling te herzien, maar niet uit het ontwerp te schrappen.

Hetzelfde geldt voor artikel 14

Artikel 15 9° en 17 : men verwijst naar punt 4 van de algemene overwegingen.

Artikel 18 : duur van de overeenkomst

Het ontwerp definieert enkele doelstellingen op lange termijn, zoals artikel 42 § 6 die 2015 als vervaldatum stelt. Deze doelstellingen zijn onverenigbaar met de maximumduur van 5 jaar waarvan sprake in artikel 18.

De Raad acht het eveneens wenselijk dat de overeenkomst na haar termijn hernieuwbaar zou zijn, hetgeen artikel 18 niet toelaat in zijn huidige formulering omdat de « de maximumduur 5 jaar bedraagt ».

Hij stelt dientengevolge voor om artikel 18 als volgt te wijzigen : « de milieuovereenkomst wordt gesloten voor een duur die overeenstemt met de vervaldata die de hoofdstukken III tot XI vaststellen in functie van de specifieke doelstellingen voor elke afvalcategorie. Ze is hernieuwbaar mits de partijen hiermee akkoord gaan ».

Artikel 19 : uitvoering van de milieuovereenkomst

Men moet een onderscheid maken tussen het bijzonder plan voor de preventie en het beheer, dat punt 1 van § 1 voorziet, en het bijzonder plan voor de preventie en het beheer, dat de ondernemingen moeten opmaken die de terugnameplicht individueel vervullen.

De Raad vraagt om de tekst van het ontwerp door het volgende te vervangen : 1° : « het Instituut een beheersplan voorleggen, dat tot de realisatie van de doelstellingen van de hoofdstukken III tot XI leidt ».

Punt 3 van § 1 stipuleert dat de vzw ter sturing van de overeenkomst erkennings- of registratiemaatstaven voor de uitbater van elk sectorbedrijf kan voorstellen.

Dergelijke maatstaven zijn begrijpelijk voor de ondernemingen die instaan voor de verwerking van bepaalde afvalsoorten, waarbij de ondernemingen die het afval inzamelen met deze laatsten in rechtstreeks contact staan. Ze zijn evenwel onbegrijpelijk en onrechtvaardig indien ze zich tot alle ondernemingen van een sector richten. De invoering van een dergelijke erkenning stelt immers bijzonder zware administratieve en financiële kosten in het vooruitzicht, vooral voor de sectoren met een groot aantal ondernemingen.

De Raad vraagt dat men enkel de installaties, die aan de nuttig toepassingsketen deelnemen, aan deze maatstaven zou onderwerpen.

§ 2 van artikel 19 voorziet dat de ondernemingen individuele milieuovereenkomsten met de overheid kunnen sluiten. De Raad verwijst naar punt 3 van zijn algemene overwegingen. Enkel de beroepsfederaties of bedrijfsgroeperingen mogen immers gemachtigd worden om besprekingen te voeren over milieuovereenkomsten, die gezamenlijke oplossingen met het oog op het uitoefenen van de terugnameplicht bieden.

Artikel 20 : begeleidingscomité voor de overeenkomst

De Raad acht het opportuun om te voorzien dat men de installatie van een vzw ter sturing en coördinatie van de overeenkomst door de oprichting van een begeleidingscomité zou kunnen vervangen. Daarentegen is het voor de Raad ondenkbaar dat de meerderheid van dit comité uit vertegenwoordigers van de overheidssector zou bestaan. Hij merkt overigens op dat er in het geval van een sturings-vzw van een dergelijke eis geen sprake is.

Bijgevolg stelt hij voor om in artikel 20 de woorden « samengesteld is uit een meerderheid van vertegenwoordigers van de overheidssector » te schrappen en deze te vervangen door « waaraan vertegenwoordigers van het Instituut als waarnemers deelnemen ».

De bemiddeling van geschillen moet men overigens organiseren in het kader van ofwel een vzw ofwel een begeleidingscomité. Men moet deze bemiddeling toevertrouwen aan een orgaan, dat paritair is samengesteld uit vertegenwoordigers van de overheidssector en van de ondernemingen. De milieuovereenkomst moet de organisatie ervan voorzien.

Bijgevolg stelt men voor om de laatste zin van artikel 20 te schrappen en een specifieke bepaling met de volgende formulering op te maken : « De geschillen die in het kader van de uitvoering van de overeenkomst zouden kunnen ontstaan, zullen worden voorgelegd aan een Bemiddelingscomité dat paritair is samengesteld uit vertegenwoordigers van de beroepsfederatie of -groepering enerzijds en de Minister en het Instituut anderzijds ».

Artikel 21 : in toepassing van de overeenkomst

Men verwijst naar hetgeen in punt 3 van de algemene overwegingen werd gezegd.

De uitvoering van de overeenkomst moet immers voor de ondernemingen zoveel betekenen als het naleven van de volledige terugnameplicht, zoals de hoofdstukken II tot XI van het ontwerp van besluit deze beschrijven.

Hoofdstuk III : Batterijen en accu's, met uitzondering van loodaccu's

Artikel 22, 2° : definitie van de recyclingspercentages

De Raad beveelt aan om de definitie van de recyclingspercentages in de drie gewestelijke reglementeringen te harmoniseren. In dit opzicht moet men de eerste woorden van de definitie van de recyclingspercentages als volgt formuleren : « het betrekkelijk gewicht van de werkelijk in een recyclingsproces geïntegreerde afvalstoffen ... ».

Hoofdstuk IV : Versleten banden

Artikel 25 : definitie

In punt 2 van artikel 25 moet men de woorden « het betrekkelijk gewicht van gerecycleerde afvalstoffen » vervangen door de woorden « het betrekkelijk gewicht van de werkelijk in een recyclingsproces geïntegreerde afvalstoffen ». Dit voorstel wordt op dezelfde wijze als voor artikel 22 gerechtvaardigd.

Artikel 27

In de 2de alinea van artikel 27 moet men de woorden « teneinde op 1 januari 2005 een minimaal recyclingspercentage van 20 % te bereiken » schrappen. De Raad vraagt dat men de percentages en vervaldata, die in de door de drie Gewesten en betrokken federaties ondertekende overeenkomsten werden voorzien, zou hernemen : met name op 1 januari 2005 een nuttig toepassingspercentage van 65 %, waarvan er 20 % (hetzij 13 % in absolute cijfers) wordt gerecycleerd.

Hoofdstuk V : Niet voor voeding bestemde afvalolie

Artikel 28, 1° : definitie

De definitie van de garagehouders verduidelijkt dat « in de zin van dit hoofdstuk de garagehouders als kleinhandelaars worden beschouwd » en dus aan de zoals in artikel 3 beschreven terugnameplicht zijn onderworpen.

De Raad meent dat men het aantal inzamelingspunten voor afvalolie van de gezinnen niet tot het uiterste moet opdrijven, door de sectoren van de garagehouders en autoherstellers erbij te betrekken. De afvalolie van de gezinnen heeft immers, meer dan heel wat andere producten, niets meer gemeen met het origineel product, omdat de houder ervan deze heel vaak vermengt met andere producten, waarvan hij zich wil ontdoen : oplosmiddelen, detergenten, voedingsoliën, vernis, ...

Teneinde de homogeniteit en een constante herkomst van de in de garages ingezamelde afvalolie te waarborgen en teneinde te komen tot een optimaal percentage voor regeneratie en verwerking naar een secundaire kwaliteitsgrondstof toe (basisolie voor smeermiddelen en brandstoffen), is het raadzaam om deze oliën van elke vermenging met de oliën van de gezinnen te vrijwaren.

De Raad meent dat deze oliën selectief moeten worden ingezameld en door de particulieren in de containerparken moeten worden afgegeven.

Bijgevolg vraagt de Raad dat de garagehouders in de toepassingsfeer van Hoofdstuk V niet als kleinhandelaars zouden worden beschouwd.

Hoofdstuk VI : Loodaccu's

Artikel 30 : definitie

In punt 1 is de definitie van de term « garagehouders » niet gerechtvaardigd, gezien deze term in de artikels 31 tot 33 niet meer wordt gebruikt. Ze moet bijgevolg worden geschrapt.

In punt 3 moet de definitie van het recyclingspercentage beginnen met de woorden « het betrekkelijk gewicht van de werkelijk in een recyclingsproces geïntegreerde afvalstoffen ... » in plaats van met de woorden « het betrekkelijk gewicht van gerecycleerde afvalstoffen ». De rechtvaardiging is dezelfde als deze voor de wijziging, die in artikels 22 en 25 werd voorgesteld.

Artikel 32

De Raad wijst erop dat er met het Vlaams Gewest een milieuovereenkomst wordt voorbereid, die zowel betrekking heeft op de producenten en invoerders als op de verdelers van loodaccu's.

Ter wille van de harmonisering, die in de algemene overwegingen reeds ter sprake kwam, vraagt de Raad dat artikel 32 zich eveneens tot de verdelers zou richten.

Artikel 33 : recyclingspercentage

Het tweede percentage van artikel 33 dat « een nuttig toepassingspercentage van 95 % voor plastic, waarvan 30 % recycling » voorziet, moet worden vervangen door « een nuttig toepassingspercentage van 60 % voor plasticafval ».

Dit percentage wordt beoogd in de voormelde overeenkomst, die ter voorbereiding ligt.

Hoofdstuk VII : Gebruikte elektrische en elektronische toestellen

Artikel 34 : definities

De Raad vraagt om aan de in punt 2 voorziene definitie van de term « hergebruik » na de woorden « elke handeling » het volgende toe te voegen : « verricht overeenkomstig de eisen van de constructeur » waarbij ... (rest van de zin ongewijzigd).

Geen enkele constructeur zou immers aanvaarden dat men buiten zijn medeweten een toestel opnieuw op de markt zou kunnen brengen, en a fortiori een onderdeel waarvoor hij volledig verantwoordelijk zou blijven, na een technische tussenkomst die hij niet zou hebben kunnen superviseren.

Artikel 35

In zijn huidige formulering verplicht artikel 35 de producenten en invoerders ertoe om de gebruikte toestellen terug te nemen, waarvan de producenten of de invoerders niet kunnen worden geïdentificeerd.

Een dergelijke bepaling kan heel wat perverse effecten hebben. Ze zou tot gevolg kunnen hebben dat vele producenten zullen verkiezen om anoniem te blijven om zich aldus aan hun terugnameplicht te onttrekken, gezien toch enkel de bekende producenten en invoerders die verplichting op zich zullen nemen. Dit zal meestal het geval zijn in het kader van de

elektronische handel, ... van producten afkomstig uit het buitenland zonder dat het productiebedrijf als natuurlijke persoon in België is gevestigd of gekend.

De Raad stelt voor om de bepaling van artikel 35 te vervangen door : « De kleinhandelaar wordt ertoe gehouden de afvalstoffen van elektrische of elektronische toestellen, die de gebruiker hem bij de aankoop van een toestel met gelijkwaardige functies aanbiedt, gratis terug te nemen. Deze terugnameplicht voor de kleinhandelaar is ook van toepassing wanneer de producent of de invoerder van de afvalstof niet kon worden geïdentificeerd. Dergelijk afval valt dan ten laste van alle producenten of invoerders in functie van de hoeveelheden die ze zelf op de markt hebben gebracht. ».

Deze formulering van artikel 35 is conform de overeenkomst waarover momenteel met de sector wordt onderhandeld. Ze beantwoordt overigens aan het globale karakter van de verantwoordelijkheid voor de terugnameplicht op de verschillende distributieniveaus.

Artikel 36 § 2 : hergebruik- en recyclingspercentages

De Raad meent dat § 2 de mogelijkheid zou moeten voorzien om de percentages te herzien in functie van de bekende hoeveelheid toestellen, die werkelijk op de markt werden gebracht.

Hij stelt voor aan § 2 een voorlaatste alinea toe te voegen : « Op basis van de behaalde resultaten zullen de doelstellingen door de gewesten worden herzien in functie van de op de markt gebrachte toestellen, ten laatste twee jaar na de inwerkingtreding van de onderhavige reglementering, en dit na overleg met de betrokken sectoren ».

Deze bepaling is bovendien conform de overeenkomst waarover momenteel onderhandelingen worden gevoerd.

Hoofdstuk VIII : Vervallen geneesmiddelen

Artikel 37

Zoals in het commentaar betreffende artikel 2, 3° werd gesteld, vraagt de Raad om de vervallen of 'ongebruikte' geneesmiddelen uit de toepassings sfeer van de terugnameplicht te halen en om hoofdstuk VIII en artikel 37, dat hiervan de enige uiting is, dus ook te schrappen.

Hoofdstuk IX : Afdankte voertuigen

Artikel 39

De Raad stelt voor om de volgende woorden aan de eerste alinea van artikel 39 te voegen : « in voorkomend geval zal de aanvaarding op de aankoopfactuur van het voertuig worden vermeld ».

Artikel 40

Krachtens de met het Brussels Gewest gesloten overeenkomst dient het afgedankt of als dusdanig beschouwd voertuig sinds minstens 6 maanden door de laatste eigenaar in België geregistreerd te zijn, opdat de kosteloze terugnameplicht van toepassing zou zijn.

De Raad stelt bijgevolg voor om punt drie als volgt te verbeteren : « het afgedankt of als dusdanig beschouwd voertuig is sinds minstens 6 maanden in België geregistreerd of werd binnen de eerste zes maanden na de registratie als gevolg van schade gedeclasseerd ».

De Raad vraagt om in punt 5 de woorden 'van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest' te schrappen, gezien er momenteel geen enkele terugnameplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaat.

Artikel 42 § 2

§ 2 geeft een gedetailleerde opsomming van de onderdelen op die moeten worden ontmanteld. De geldende overeenkomst bepaalt in artikel 8, § 5.5.b dat de graad van de ontmanteling en de beslissing om bepaalde (niet schadelijke) onderdelen te ontmantelen van een bepaald aantal criteria afhangen.

De overeenkomst biedt de sector de vrijheid om de geschikte manier te kiezen om de gestelde doelstellingen te bereiken.

Het depollutie- en ontmantelingscentrum is niet in staat te weten hoe de onderdelen zullen worden verwerkt. Men stelt bijgevolg voor om deze § 2 door de overeenkomstige § van de overeenkomst te vervangen (artikel 8, § 5.4.b).

Artikel 42 § 7

§ 7 voorziet geen enkele homologatievoorwaarde voor de depollutie- en ontmantelinginstallaties, terwijl artikel 39 verduidelijkt dat de voertuigen in hiertoe « vergunde » inrichtingen moeten worden verwerkt.

Bijgevolg stelt men voor om § 7 als volgt te wijzigen : « De gehomologeerde depollutie- en ontmantelinginstallaties ... (rest van de zin onveranderd) ».

Artikel 42 § 8

De nieuwe voertuigen, die de autoproducenten en -invoerders op de markt brengen, bevatten zo goed als nieuwe banden, oliën en accu's. De verschillende betrokken sectoren nemen tijdens de levensduur van het voertuig de afvalstoffen of overblijfsels van deze onderdelen ten laste.

Bijgevolg wensen deze sectoren niet te worden belast met de overblijfsels van de ontmanteling van de afgedankte voertuigen, waarvan de hoeveelheid zou overeenstemmen met deze die in de vorige paragraaf werd beschreven.

De Raad vraagt dat deze plicht ten laste zou vallen van de producenten en invoerders van voertuigen. In het tegengestelde geval zouden deze producenten en invoerders na de ontmanteling van de voertuigen en hun verschillende onderdelen geen enkele verantwoordelijkheid inzake terugname of beheer meer hebben.

Hoofdstuk X : Voedingsvetten en -olie

Artikel 45 : inzamelingspercentage

De inzamelingspercentages in deze bepaling zijn onhaalbaar. Een groot gedeelte van de frituuroliën en -vetten zet zich immers af op het voedsel en kan dus niet worden ingezameld. Deze problematiek wordt momenteel bestudeerd op initiatief van de verschillende betrokken sectoren. De resultaten van deze studie zouden weldra moeten worden bekendgemaakt. Wat de inzameling van voedingsoliën door de horecasector en de collectieve restauratiediensten betreft, stelt de sector voor om tegen 2003 een inzamelingspercentage van 15 tot 20 % te bereiken in verhouding tot het totaal van de op de markt gebrachte frituuroliën en -vetten.

Deze percentages zouden met 5 % per jaar toenemen, om aldus tegen 2005 een inzamelingspercentage van 25 tot 30 % te bereiken. Deze cijfers zouden 12 maanden na de uitvoering van de terugnameplicht opnieuw worden geëvalueerd.

In verband met de in de gezinnen ingezamelde oliën en vetten is het heel moeilijk om een inzamelingspercentage vast te stellen, gezien de inzameling van gegevens moeizaam verloopt.

De sector zoekt een globale oplossing voor het hele land, in overleg met de drie gewesten. Hiertoe zou men een intergewestelijk studiegroep kunnen creëren.

De Raad acht het te voorbarig om wetten te maken, zolang de studiefase en de latere intergewestelijke overlegfases niet zijn beëindigd.

Hoofdstuk XI : Fotografisch afval

Zoals gezegd werd in het kader van het commentaar op artikel 1, dient de fotografische afval bepaald in de terugnameplicht omschreven te worden.

Het bepalen van inzamelings- en recyclageobjectieven inzake dit soort afval lijkt bovendien heel moeilijk, voor zover de producenten - invoerders weinig invloed hebben op de hoeveelheid afvalstoffen die de verbruiker bereidt is terug te brengen naar de verkoopcentra.

Indien de bepaalde afvalstoffen de ontwikkeling van foto's betreffen, worden deze afvalstoffen meestal geproduceerd in het kader van laboratoriuwerken en hebben dus de aard van industrieel afval. Ze lijken dus niet betrokken te zijn door de terugnameplicht jegens de verbruikers.

Hoofdstuk XII : Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 50

Deze bepaling, die voor de producent of invoerder die de terugnameplicht individueel vervult, de verplichting voorziet om zijn eerste afvalbeheersplan in te dienen binnen een termijn die de inwerkingtreding van de terugnameplicht 6 maanden voorafgaat, lijkt bijzonder weinig realistisch.

De betrokken ondernemingen kunnen immers moeilijk vooruitlopen op de goedkeuring van een wetgeving en op de eventuele toepassingsmodaliteiten ervan.

Een dergelijke bepaling is slechts denkbaar indien de inwerkingtreding van de verplichting gepaard zou gaan met een overgangsperiode, die de termijn van 6 maanden ruimschoots zou overschrijden, zoals de Raad dit uitdrukkelijk in het commentaar betreffende artikel 2 heeft gevraagd.

*
* *